

RocaJunyent Informa

Departament Dret Fiscal
1 de juny de 2023



Nota sobre la situació creada arran del recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Partit Popular en matèria de l'Impost sobre Patrimoni

Al febrer de 2021, RocaJunyent va elaborar un informe analitzant la possible confiscatòria de [l'Impost sobre el Patrimoni](#).

Només dos mesos després, a l'abril de 2021, el Tribunal Constitucional va admetre a tràmit el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Grup Parlamentari Popular contra la regulació d'aquest impost introduïda en la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per al 2021.

El recurs del Partit Popular es dirigeix contra les dues disposicions introduïdes en la citada Llei de Pressupostos relatives a aquest impost: l'elevació del tipus impositiu màxim de la tarifa de l'impost, i la supressió amb caràcter permanent de la bonificació del 100% de l'impost.

Aquest fet ha obert el debat sobre quina és la situació en la qual es trobarien els contribuents d'aquest impost a partir de l'exercici 2021 i següents en cas de prosperar el citat recurs.

Per aquest motiu, RocaJunyent ha elaborat aquesta breu Nota per a informar sobre la possibilitat d'impugnar les autoliquidacions de l'Impost sobre el Patrimoni dels exercicis 2021 i 2022, així com sobre les conseqüències de dur a terme o no aquesta impugnació.

Aspectes de l'Impost sobre el Patrimoni recorreguts davant el Tribunal Constitucional

El recurs interposat pel Partit Popular es dirigeix, en primer lloc, contra l'article 66 de la Llei 11/2020, de 30 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2021, pel qual es modifica l'article 30 de la Llei 19/1991 de l'Impost sobre Patrimoni.

Mitjançant aquesta modificació s'ha incrementat el tipus marginal màxim de l'Impost sobre el Patrimoni, passant del 2,5% al 3,5%. Aquest fet s'ha utilitzat com a base per a fonamentar la possible confiscatòria en què incorreria aquest impost en esgotar la riquesa imposable o sotmetre a gravamen situacions de capacitat econòmica inexistent o fictícia. Això determinaria la seva inconstitucionalitat per vulnerar el que es disposa en l'article 31 CE.

En segon lloc, l'indicat recurs es dirigeix contra la Disposició derogatòria primera de la Llei de Pressupostos per la qual es deroga l'apartat segon de l'article únic del Reial decret llei 13/2011, de 16 de setembre, per la qual es va restablir l'Impost sobre el Patrimoni amb caràcter temporal.

Aquesta modificació comporta que l'impost es converteixi en un impost exigible de manera indefinida i no merament temporal, com era fins avui. Això equival, en paraules del Grup Parlamentari Popular, a estar "creant" un nou tribut. Això suposaria també la seva inconstitucionalitat perquè aniria en contra de l'estipulat en l'article 134 CE, l'apartat de la qual 7 impedeix a la Llei de Pressupostos la creació de tributs. Si bé és cert que la Llei de l'Impost sobre Patrimoni en la seva Disposició Final segona conté una habilitació expressa perquè la Llei de Pressupostos pugui modificar alguns aspectes de l'impost (exempcions, base imposable, tarifa, etc.), no sembla, en opinió del Grup Popular, que la seva conversió en impost de caràcter permanent (el que equivaldria a la seva creació) es trobi dins d'aquestes modificacions.

Conseqüències d'una possible estimació del recurs davant el Tribunal Constitucional

Modificació de la tarifa de l'impost:

És raonable entendre que si es declarés la inconstitucionalitat aquesta es limitaria a la tarifa estatal de l'impost introduïda per la LPGE per a 2021. Per tant, la inconstitucionalitat només afectaria aquelles Comunitats Autònomes que no

tinguessin aprovada la seva pròpia tarifa de l'impost, i també als no residents que tributen aplicant la tarifa estatal.

 La definitiva supressió de la bonificació del 100%:

Si el TC declarés inconstitucional la supressió definitiva de la bonificació del 100% de l'impost, la conseqüència seria que en els anys 2021 i següents aquesta bonificació estaria vigent. A conseqüència d'això, estant bonificat l'impost al 100%, l'Administració hauria de procedir a la devolució total de l'impost satisfet en aquests exercicis.

Conveniència o no d'instar la rectificació de les autoliquidacions de l'Impost sobre el Patrimoni dels exercicis 2021 i 2022

El TC en la seva última sentència sobre plusvàlua municipal (STC 182/2021) va anul·lar determinats articles de la Llei d'Hisendes Locals, però va limitar els efectes d'aquesta anul·lació a aquells casos en els quals el contribuent, a la data de dictar-se la sentència, hagués recorregut una liquidació o instat una rectificació de la seva autoliquidació.

Si el TC mantingués aquest criteri, només podran beneficiar-se de l'eventual declaració d'inconstitucionalitat aquells contribuents que, en data de dictar-se la sentència, haguessin actuat contra les seves autoliquidacions per l'Impost sobre el Patrimoni dels exercicis 2021 i següents. En un altre cas, no cabria cap devolució per tractar-se d'una "situació consolidada".

L'actuar contra una autoliquidació de l'Impost sobre el Patrimoni de l'exercici 2021 o 2022 comporta que s'interrompi la prescripció de l'impost. Per tant, ha de valorar-se si el resultat d'una eventual sentència favorable del TC justifica o no la interrupció de la prescripció i, per tant, la prolongació en el temps de la capacitat de comprovació per part de l'Administració tributària.

Així mateix, han de valorar-se també aspectes procedimentals, com per exemple, el moment més oportú d'instar la rectificació de l'autoliquidació tenint en compte el temps que pugui trigar a resoldre's el recurs pel Tribunal Constitucional.